

Postupnými změnami systému financování zdravotní péče k jeho vyšší efektivitě

„Systém veřejného zdravotního pojištění je po 17 let svého fungování stabilizujícím prvkem financování českého zdravotnictví, přičemž je dostatečně funkční a zdravotní pojišťovny uspokojivě zajišťují jeho administraci. Vytváření rezerv v období ekonomického růstu a naopak jejich uvolňování v době ekonomické recese vede k bilanční rovnováze systému. To ve své podstatě představuje garanci úrovně a dostupnosti poskytované zdravotní péče odpovídající potřebám pojištěnců bez ohledu na výkyvy ekonomiky. Pluralitní systém umožňuje rozvoj kvality služeb, a to jak pro pojištěnce, tak pro poskytovatele zdravotní péče.“ To jsou úvodní slova materiálu, který byl vytvořen Svazem zdravotních pojišťoven ČR (SZP ČR) jako doporučení pro úpravy systému veřejného zdravotního pojištění v ČR v dubnu letošního roku.

SZP ČR ve svém materiálu hodnotí stávající pluralitní systém veřejného zdravotního pojištění s jeho pozitivy i negativy a zároveň navrhuje soubor realizovatelných krátkodobých až střednědobých opatření, jejichž využitím může být zvýšené efektivitě stávajícího systému dosaženo.

Rámcové hodnocení současného systému

Pozitiva. Kvalitní péče může být garantována v konkurenčním prostředí, ve kterém existuje více zdravotních pojišťoven. Zdravý konkurenční boj pak nutí jednotlivé pojišťovny ke zkvalitňování péče o pojištěnce. I za stávající situace roste efektivita využívání svěřených finančních prostředků, která umožňuje využívat moderní technologie a nákladnou zdravotní péči pro větší okruh pacientů. Dostupnost na úrovni evropských států, resp. její dostupnost v ČR je hodnocena na nejvyšších místech evropského žebříčku. Nastavené preventivní programy a edukace pojištěnců vede postupně k motivaci pojištěnců ke zdravému způsobu chování a zdravému životnímu stylu. Efektivní zajištění administrace systému při nízkých provozních nákladech, a to i ve srovnání s ostatními státy v Evropě.

Negativa. Určitě na prvním místě je to nedostatečné vymezení role pojištěnce a neexistence definice základního balíku zdravotní péče. K dalším pak patří nerovnováha v příjmech systému či nerovné postavení Všeobecné zdravotní pojišťovny a ostatních zdravotních pojišťoven. Oddělení nemocenského a zdravotního pojištění a na straně druhé i nejasná hranice mezi sociálním a zdravotním systémem. Nevyváženost sítě zdravotnických zařízení, vlivy zájmových skupin, vlivy státu. Tato negativa je nutno odstranit postupnými kroky.

Navrhovaná opatření k větší efektivitě systému veřejného zdravotního pojištění

Jaká jsou ta nejdůležitější navrhovaná opatření Svazem zdravotních pojišťoven ČR? Jsou navrhována jak na straně příjmové, tak i na straně výdajové. Je nutné zvýšit příjmy pojistného a zrovnoprávnit platby jednotlivých plátců, penalizovat nevhodné chování pojištěnců. Ve výdajích je nutno definovat balík základní péče, omezit výdaje na léčiva a zdravotnické prostředky, ať již legislativně zakotvenými aukcemi, či zavedením seznamu preferovaných léčiv (pozitivní listy).

Je třeba zavést individualizaci pojistného vztahu pro pojištěnce, které by znamenalo posílení jeho role v systému a zajištění jeho motivace k odpovědnosti za racionální chování při současném zachování principu solidarity. Je nutno vytvořit možnost komerčního připojištění a zajištění přímých plateb do systému nad rámec základního balíku zdravotní péče.

Odborný materiál SZP ČR, vytvořený na základě letitých zkušeností zdravotních pojišťoven, nabízí návrh postupně zaváděných opatření, která přispějí k zajištění kvalitní a dostupné péče pro pojištěnce a zároveň se promítnou nejen do systému **veřejného zdravotního pojištění**, ale i do ostatních oblastí života společnosti.

15. dubna 2010

Svaz zdravotních pojišťoven ČR

Svaz zdravotních pojišťoven ČR (SZP ČR) vznikl dne 15. 5. 1997 jako nástupnická organizace Sdružení zdravotních pojišťoven, které bylo ustaveno na dobrovolné bázi dne 26. 1. 1993. Od 1. 10. 2009 sdružuje všech 8 zaměstnaneckých zdravotních pojišťoven v České republice.

SZP ČR hájí společné zájmy zdravotních pojišťoven a jejich klientů ve vztahu ke státním organizacím, profesním svazům a poskytovatelům zdravotní péče s hlavním cílem zkvalitňování služeb pro své klienty. Zaměstnanecké zdravotní pojišťovny poskytují služby pro cca 4,1 mil. občanů ČR.

SZP ČR se stal v roce 1995 členem korespondentem mezinárodní organizace AIM a v říjnu 2002 byl přijat za řádného člena AIM. **Association Internationale de la Mutualité (AIM)** je uskupením autonomních orgánů pro oblast zdravotního pojištění a sociální ochranu. AIM slouží svým členům tím, že zastupuje jejich nejrůznější zájmy na rozličných grémiích a fórech a je obecně považována za spojnicí mezi svými členy a vládami, nevládními organizacemi a zainteresovanými subjekty na poli sociálních a zdravotních služeb a za mluvčí sdružení a organizací ve zdravotní a sociální oblasti.